

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicării repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Programul

serbărilor bicentenare ale Blajului
(Joi, 24 Iunie 1937)

Ora 6 dimineața: Muzica tradițională
de deșteptare, în piață și pe străzile orașului.

Ora 8.30: Liturghie festivă în Catedrala
Mitropoliei, cu Parastas pentru profesorii și elevii
răposați. La sfârșit cu Doxologia Mare. Pontifi-
că I. P. Sf. Sa Mitropolitul cu concelebrarea
celorlalți PP. SS. Episcopi, cu săbor de preoți.
— Corul mixt al Catedralei, dir. de prof. C.
Cherebeșiu. — Predica festivă rostită de I. P. S.
S. Mitropolitul.

Ora 10.30: Sedința solemnă în Palatul
Cultural prezidată de I. P. S. Sa Mitropolitul, cu
următoarea ordine de zi:

a) Imnul Regal — cântat de Corul mixt al
Catedralei.

b) Cuvântările festive, în ordinea ce urmează
a se stabili mai târziu. Vor vorbi reprezentanți
ai autorităților, delegați oficiali și reprezentanți ai
foștilor elevi.

c) Imnul școalelor din Blaj, cuvinte de Emil
Sabo, muzică de Iacob Mureșanu, cântat de corul
mixt al tuturor școalelor din Blaj.

Ora 13. Masă comună, aranjată în dife-
rite locale. Mesele vor fi prezidate fiecare de câte
un P. S. Episcop ori alt dignitar... Participanții
se repartizează la mese pe anii de promoție.

Ora 16.30. Defilarea foștilor elevi, prin
fața Catedralei, grupați pe anii de promoție.
Defilarea o primește I. P. S. Sa și autoritățile
prezente, pe balustrada catedralei. — Cortegiul
se aranjează pentru defilare în Curtea metropo-
litani de unde, pe la Biblioteca Centrală, incon-
joară piața, trec pe dinaintea catedralei și de
acolo mai departe spre Câmpia libertății la Sta-
dionul sportiv.

Ordinea defilării după școale se va indica
tuturor de către aranjatorii defilării.

Ora 17.30. Festivalul pe Câmpia Liber-
tății, cu următorul program:

a) Deșteaptă-te Române, cântat de corul
teologilor (dirig. Prof. C. Cherebeșiu) și de in-
treagă asistența

b) Defilarea actualilor școlari ai Blajului,
prin fața veteranilor așezați în tribună.

c) Exerciții și producțiuni sportive:

Liceul de băieți
" de fete
Șc. Normală de băieți
" " " fete
etc.

d) Marșul lui Iancu, corul teologilor

e) Hora, dansată de tineretul școlar.

Ora 20. Cina comună, pe promoții; colegii
cinează împreună după plac.

Ora 22. Serată dansantă, în Sala de gim-
nastică (eventual Petrecere de vară, în liber).

Important pentru toată lumea!

Comitetul serbărilor roagă pe toți cei ce vreau
să participe să se anunțe, până la 20 Iunie, la
direcțiunea liceului de băieți, pentru eventuală in-
cartiruire, precum și pentru a se putea îngriji
bine de masă și alimentarea!

Blaj, 11 Iunie 1937.

Comitetul serbărilor

Liga dihoniei

Liga Antirevizionistă Română în slujba societății de bătași
confesionali Onisifor Ghibu et Comp.

(—). Marți, în 8 Iunie, s'a ținut, la București,
adunarea generală a Ligii Antirevizioniste Ro-
mâne, sub prezidenția d-lui Stelian Popescu.
— Am așteptat-o cu tot interesul. Trebuia să
aducă anumite limpeziri și precizări în rosturi-
le asociației care, din propria ei vină, este
în vădit declin.

Se știe, anume, că Liga s'a abătut din
dramul său firesc. S'a instăpănit în ea duha
destrucitivă al asociației de bătași confesionali
Ghibu et Comp. Prin aceasta și-a pierdut și
indreptățirea la viață. Ca semănătoare de dis-
cordie între frați, ea nu poate fi de nici un
folos neamului. Ci numai spre stricăciune.
Eram curioși să aflăm acum, ce învățăminte a
tras conducerea Ligii din tristele experiențe
ale anilor din urmă și cum își va preciza de-
finitiv câmpul de acțiune. — Ne-am și luminat.
Deplin și definitiv. Cum se vor lămurii imediat
și cititorii noștri.

Liga, adevărat, nu ne mai lasă să dibuim
în nesiguranță. Ține să grăiască răspicat,
fără nici un echivoc. În așași darea de seamă
oficială despre activitatea sa, prezentată adu-
nării generale și publicată în „Universul” (11.
6. 37). — Nici un cuvânt, în acest document
oficial, despre propaganda făcută în străin-
tate, spre a contrabalansa acțiunea revizionistă.
Liga noastră lucrează numai în țară. Ce, a-
nume? Scurt s'ar putea spune așa: secondează
acțiunea d-lui Ghibu. Nimic mai mult. De
sigur, cititorii vor crede că glumim. N'au decât
să citească pomenita dare de seamă. Cel
puțin jumătate din textul ei se ocupă direct
de d. Ghibu și de bravurile lui fără seamăn.
Merge așa de departe cu admirația pentru
acest om providențial, încât Statul însuși (a-
deca guvernul) este acuzat de un fel de tra-
dare de neam, fiindcă nu face tot ce zice fai-
mosul Onisifor. În procesele pornite de d.
Ghibu, Statul are „o atitudine lipsită și de
claritate, și de consecvență și de patriotism
și, în momentele cele mai grele, el se com-
portă într'un chip cu totul curios și inexpli-
cabil, lăsându-se condus de considerațiuni și
interese contrarii rașionilor supreme de stat”.

Mai clar nu se poate: statul e trădător de
neam, fiindcă nu joacă după fluierul d. Ghibu!

Dar, asta-i treaba guvernului. El să vadă
pe unde-și va scoate cămașa. Noi să vedem,
mai departe, de raportul general al Ligii. Gă-
sim lucruri și mai prețioase, și mai precise.
— „În fața acestei stări” de lucruri, adică, L.
A. R. „își precizează obiectivele”. În 6 puncte.
Iată-le: 1. Problema ordinilor călugărești ma-
ghiare... — 2. În chestiunea denunțării concor-
datului, L. A. R. înțelege deasemeni să-și in-
tensifice lupta începută, până la deplina bi-

ruință... — În această luptă energică L. A. R.
și-a câștigat aliați prețioși cu cari ține să
meargă mână în mână. (În alt loc, raportul ține
să ne asigure că nici anul trecut Liga nu a lăsat
să doarmă această problemă fundamentală a
concordatului. A dat și adrese scrise ministere-
lor cultelor. Rezultatul: „Ministerul ne-a com-
municat pe cale particulară că este de aceeași
părere cu noi dar găsește că momentul actual
nu e oportun pentru denunțarea concordatu-
lui”. E bine s'o știm și pe asta!) — 3. Ac-
țiunea inițiată și susținută de d. prof. Ghibu...
o îmbrățișează cu toată hotărârea... — 4. Statul
e dator să ia toate măsurile, în sensul acțiunilor
d. Ghibu. — L. A. R. va lupta și ea din
toate puterile în acest scop. — 6. Va trimite
organizațiilor sale din țară instrucțiunile necesare
în vederea unei asemenea lupte. — Clar, precis
și oficial (în 6 puncte): Liga nu este alta de-
cât un birou executiv al d. Ghibu! Il felicităm
sincer. Până acuma se spunea că Liga este
un fel de întreprindere a „Universului”. Dea-
cumva va fi a dlui Ghibu. — Mare deosebire nu-i!

S'au mai petrecut însă, la adunare, și
alte lucruri vrednice de remarcat. A participat,
la ședință, între alții, și pâr. prepozit dela
Lugoș Dr. N. Brînzeu. Luând cuvântul, S. Sa
a spus multe lucruri bune și frumoase. A ac-
centuat, între altele, două momente naționale
de mare însemnătate pentru scopurile urmă-
rite de Ligă. Și anume:

»Supremul șef spiritual al Bisericii catolice, ur-
maș al Papei Inocențiu III care la anul 1199 îi reamintea
lui Ioanichie Domnul Românilor și al Bulgarilor că ei
sunt de două ori Români... Papa Pius XI prin actul
constitutiv al Colegiului pentru preoții români la Roma,
a codificat pentru totdeauna originea noastră romană,
continuitatea noastră pe pământul Daciei dela Traian
până astăzi, meritele voievozilor români pentru crești-
nătate și legăturile noastre de totdeauna cu civilizația
și creștinătatea apuseană. În aceste vremuri de luptă
revizionistă în care dușmanii noștri operează cu argu-
mentele unei istorii falsificate, seducând multă lume nu
numai în Anglia ci chiar și în țările catolice, noul do-
cument papal, emis cu autoritatea așa numitelor consti-
tuțiuni apostolice, Urbi et Orbi, fără limită în spațiu și
în timp, ESTE UN MOMENT cât se poate de îmbu-
curător.

Al doilea asemenea moment luminos este, că
Roma mică a neamului nostru, Blajul, își sărbătorește
bicentenarul. Se împlinesc două sute de ani, de când
vlădicia românească din Ardeal, după unirea cu Biserica
Romei, și-a găsit adăpost în târgușorul dela îmbinarea
Târnavelor și a luat ființă Blajul: Blajul lui Inochentie
Micu, al atâtor luțeri, al marilor luptători și deschiză-
tori de drumuri... Ori cari ar fi frământările și insufi-
ciențele zilelor de azi, aniversara bicentenară a Blajului
este un moment luminos pentru toată suflarea ro-
mânească.

Ce era mai firesc decât un cuvânt de
mulțumire, un gest de însuflețită aprobare din
partea adunării? În unanimitate, Liga trebuia

să hotărască participarea sa oficială la Blaj. Căci aici s'au zămislit idealurile pentru care trebuie să lupte și astăzi neamul întreg, cu Ligă cu tot! — Ce s'a întâmplat, în schimb? — S'a ridicat în picioare Păr. Partene în persoană. Și păr. Partene nu e o simplă persoană particulară. Ci este președintele asociației clerului ortodox și, mai ales, secretarul general al ministerului cultelor. Deci, persoană importantă! Și ce-a binevoit a a spune Sf. Sa? Cu o bogăție de informație și cu o cunoștință de cauză care ar trebui să jeneze pe cel din urmă popă dela sate, importantul personaj a început să dăscălească pe românii uniți: „că ei, vezi Doamne, nici nu sunt catolici; că n'au nimic cu Papa; ci sunt ortodocși get-beget; altfel nici n'ar fi români, fiindcă nu sunt Români buni acela cari stau în legătură de credință cu Papa...”

Așa grăit-a secretarul general al ministerului cultelor. Al tuturor cultelor. Și al nostru, prin urmare. Frumos și semnificativ. Așa cum nu i-ar fi fost îngăduit să vorbească nicăiri. Un lucru care nu poate fi uitat și care va mai trebui încă lămurit. Dar acum nu de asta ne ocupăm. Ci de Ligă. În adunarea ei generală a vorbit în acest chip păr. Partene. — A fost pus ce-i drept, la punct. De păr. Brinzeu, întâi. „Am crezut că Vă fac o bucurie — a spus S. Sa — când, după aprecierile nedrepte ce s'au făcut la adresa Papel în raportul secretarului general, pe care l-ați ascultat liniștiți, am invocat un nou document, antirevizionist, pe care ni-l oferă Papa dela Roma. Am invocat apoi jubileul Blajului; al Blajului de unde a răsărit soarele Românilor. Dacă cineva crede că Blajul trebuie scos din istoria neamului, s'o facă. Dacă cineva crede că Liga antirevizionistă trebuie declarată ligă confesională, să o spună; dar din protestele Dv. văd că oamenii cu asemenea păreri nu au loc aici...” Intr'adevăr, asistența a protestat împotriva unor asemenea tendințe. Insuși președintele, d. Stelian Popescu, a ținut să facă o precizare în cauză: „Impărțirea în două a bi-

sericii ardenele nu poate fi condamnată, căci ea s'a făcut din cauza împrejurărilor vitrege din decursul vremii. Noi îmbrățișăm pe toți românii cu aceeași căldură și sperăm că, poate, odată, se va realiza între ei și unirea religioasă”.

Foarte bine și foarte corect. Decât că, față cu această declarație teoretică stau faptele. Din trecut și din această adunare chiar. Raportul general, cu precizarea oficială a obiectivelor urmărite de Ligă. Clar și categoric se identifică pe deantregul activitatea societății cu idealurile d-lui Ghibu. Care, peste program, a ținut să încoroneze adunarea cu eternul său discurs, același ghiveci de vorbe, verzi și uscate, pe care îl plimbă de atâția ani prin toate orașele României, sub scutul și firma Ligii Antirevizioniste.

Concluzia e cât se poate de limpede: Românii uniți nu mai pot face parte din Liga dihoniei confesionale a lui Ghibu et Comp. Deocamdată aceasta e o chestiune de conștiință individuală. La nevole, ea va trebui concretizată și în forma unei porunci oficiale — Antirevizionisti am fost și rămânem. Este însă un interes național să dispară organizarea sistematică a urei și dihoniei dintre frați. Asociații antipatriotice ca L. A. R. în forma ei „onisiforistă” trebuiesc desființate!

„Generații”? Reținem dintr'un articol cu acest titlu și semnat de d. N. Iorga în „Neamul Românesc” următoarele rânduri, pe cât de categorice, pe atât și de judicioase:

„Se împarte prea ușor o societate în generații.

Generațiile după actul de naștere nu înseamnă nimic. În aceeași generație „veche” se întâlnesc și bătrâni cari au în suflet toată tinerețea curăției lor morale, dorinții lor de a cunoaște, râvnei lor de a munci și spiritul lor de sacrificiu. Pe astfel de bătrâni s'au sprijinit toate țerile, prin ei s'au onorat toate neamurile; fără sprijinul lor plin de autoritate n'a putut trăi nici un regim politic. Val de societatea căreia îi lipsește acest temelul al așezămintelor și această onoare a manifestațiilor sufleteștil

Și între acela căroră nu le-a albit părul, se întâlnesc atâția născuți cu stigmatul de creștinism pe frunte. Ei reprezintă desordenarea, imoralitatea și pretenția. Dacă au talente, trebuie înfrânați, dacă dețin puterea, trebuie sfătuiți și dojeniți, chiar, când e de nevoie.

Cum problema tineretului se pune la noi cu tot mai multă hotărâre, dar nu cu discernământul necesar, o atentă observare a realităților de azi în domeniul literar, e plină de învățăminte...”

Intr'o vreme când atât de mult se jonglează cu fraze lustruite și cu vorbe late, dar fără sens, aceste observații ale Dascălului Neamului sunt cât se poate de binevenite. Pentru că de fapt cuprind „lucruri de meditație pentru oricine aduce judecata lucrurilor, nu pripă și sugestii interesate, ci lumina unei inteligențe mature și grija sufletului acestui neam”, cum își încheie d. N. Iorga articolul.

Drum apostolic

Vechea tradiție a vlădicilor Blajului, vizitațiile canonice, întrerupte o vreme din pricina mai pre sus de om, a fost reluată de l. P. S. Mitropolit ALEXANDRU. Insoțit de păcatonic Victor Pop, păr. Dr. Sept. Todoran, prof. de teologie și absolvenții de teologie I. Târziu și Nic. Florea, Sâmbăta trecută, în zorii zilei, marele păstor a plecat din Blaj în cercetarea celor două turme credincioase și la sfințirea unei biserici. Parohiile de vizitat: Șarmaș și Șermășel. Biserica de sfințit: cea din Delureni.

Toată calea, până la Balda, a fost făcută discret și cu oarecare fereală. Erau prea timpurii orele. Aci însă păr. E. Pinteș, înconjurat de enoriașii săi, l-a primit sărbătorește, la gară, pe înaltul ierarh, urându-i bun sos în acele părți câmpenești atât Sf. Sa, cât și șeful străjerilor din loc, iar o copilășă a oferit un drăguț buchet de flori celui ce venia în numele Domnului. Cel întâmpinat cu atâta dragoste a răspuns mișcat bunilor creștini cel-

□ □ Foița „Unirii” □ □

Cale triumfală

Nunțitul Papal, Ex. Sa Andrea Cassulo, vizitează eparhia Maramureșului

Sosind din Eparhia de Cluj-Gherla — al cărei titular Mons. Iuliu Hossu îl însoțește până la granița Eparhiei Sale — Exc. Sa Nunțitul Apostolic intră pe teritoriul Eparhiei Maramureșului, Sâmbătă 29. Maiu seara la orele 20.45. Sub dealul zis al Mesteacănului, unde administrația județului Satu-Mare s'a îngrijit să-l ridice o poartă triumfală, a fost salutat de vicarul Eparhiei Maramureșului ca reprezentant al Episcopului diecezan, de primpretorele plășii Șomcuta, ca reprezentant al prefectului județean și de vicepreședintele din Bala-Mare al AGRU-lui eparhial.

Așteptat de mulțimea credincioșilor, Mons. Andrea Cassulo e primit cu însufleșire și multă dragoste pe întreg parcursul până la reședința episcopescă din Bala-Mare. Deși foarte obosit de povara zilei, Excelența Sa, mișcat de dragostea cu care este primit în parohiile Valea-Chioarului, Buciumi, Șomcuta Mare, Hildeaga și Recea — locul de naștere al Episcopului Mihail Pavel — răspunde în tot locul cuvintele de bun sos și se adresează și împărțăște tuturor binecuvântarea Apostolică în numele Sf. Părinte al Romei.

La Bala-Mare, care l-a ridicat un adevărat arc de triumf și mai multe porți de primire și care a îmbrăcat — pe tot timpul pe-

treckerii sale în oraș — haină de mare sărbătoare (stindarde naționale și papale, ghirlande, covoare și flori) a fost primit în fața catedralei de primarul orașului și de prezidenta reuniunii femellor, iar în ușa catedralei de însuși Episcopul diecezan în plin ornat pontifical și asistat de un mare sobor de preoți. După răspunsul plin de căldură al Excelenței Sale Nunțitul Apostolic, care binecuvântă mulțimea ce umplea piața frumos iluminată a catedralei, s'a oficiat în catedrală un scurt serviciu divin, după care a intrat în apartamentul ce l-s'a rezervat în palatul reședinței.

A doua zi Duminecă 30. Maiu c. Exc. Sa Mons. Cassulo a servit o liturghie privată în capela reședinței episcopale, participând apoi la liturghia solemnă din biserica catedrală, pontificată — cu mare asistență de preoți și în prezența tuturor autorităților locale, civile și militare — de Episcopul diecezan. În cursul ei s'a făcut o sfințire de preot, iar la sfârșitul liturghiei s'a dat din partea Excelenței Sale Nunțitul Apostolic — la cererea Episcopului, care a insistat asupra importanței și temeiurilor ei — pentru întreaga Eparhia Binecuvântarea Apostolică, însoțită de calde și adânc simțite cuvinte de îndemn și îmbărbătare.

După sf. liturghie de Luni, 31. Maiu c. s'a făcut o vizită la Sighet, capitala județului Maramureș, cu întoarcere peste așazisa Tara-Oaşului” (jud. Satu-Mare), unde s'a vizitat Casa mamă a Ordinului român unit Sf. Vasile cel mare dela Bixad.

Intrat pe defileul minunat al Gutinului, în vârful căruia a fost primit de reprezentantul

județului Maramureș, Excelența Sa Mons. A. Cassulo se hotărăște să salute pe urmașii voievozilor cari l-au întâmpinat pe întreg parcursul până la Sighet, aproape exclusiv în l. română. Incepând cu parohia Crăcești, în Desești, Sașugatag, Giulești, Berbești și Vad — cari toate l-au ridicat porți triumfale, ieșindu-i în cale cu flori și urări — cuvântul românesc pornit de pe buzele Excelenței S. vrăjia cu adevărat toate inimile, făcându-le și mai primitoare pentru Binecuvântarea Apostolică, pe care li-o împărțășia cu multă dărnicie: „Am venit — cam acestea erau vorbele românești ale Excelenței Sale Nunțitul Apostolic — Iubiților mei frați, cu toată dragostea în mijlocul vostru. Am venit în numele Sf. Părinte al Romei, al Romei originii voastre. Am venit în numele Papel Pius al XI-lea, care m'a însărcinat să vă aduc Binecuvântarea Apostolică. Rog pe bunul Dumnezeu să ajute ca această Binecuvântare să rămână totdeauna cu voi, ca izvor de bine și fericire. „Hristos a înviat!” Sorbite cu adevărat, silabă de silabă, acestea cuvinte românești nu numai după graul ci și după adâncul lor înțeles, pătrundeau în adâncurile inimii și însufleșirea ce stăpânea mulțimile la auzul lor aprindea lumini nebănuite în privirea celor care simțeau că numai dragostea adevărată părinte sufletește a putut îndemna pe decanul Corpului diplomatic din țară să-și lă osteneala de-a le învăța limba strămoșilor. Ce mirare atunci, că răspunsul ce-l dădeau la salutul de „Hristos a înviat” se făcea cu atâta putere, încât acordul lui se resimțea încă mult timp și după ieșirea din sate a înaltului oaspe-

leiseră într-o întâmpinare. După care, în acordurile corului străjerilor, trenul pleacă spre Sărmaș. Primire însuflețită și aci, deja la gară. Primpreztorul plasei, de I. Bungărdeanu are cuvinte calde pentru vladicul Blajului a cărui prezență e sigură că „va aduce pace în suflete” și tărie în credință pentru toți cei de bună credință. Intrarea în oraș se face în trăsura înverzită pe sub minunată poartă de triumf, în sunetul clopotelor dela toate bisericile, în fâlfâitul a zeci și zeci de steaguri și după cuvântarea de primire a d. A. Pinteș, notar. La intrarea în biserică altă poartă de triumf, printre două coloane de școlari și școlărițe îmbrăcați de praznic mare și cu stegulețe tricolore în mâini. Vorbește p. Dr. L. Stupineanu și d. C. Gergely, pastorul reformat. Tuturor vorbitorilor le răspunde I. P. S. Alexandru care, după litia din biserică, ține și o predică tratând despre „Pace prin iubirea lui Dumnezeu și a desaproapelui”. Același face apoi recepții la casa parohială și vizitează și școala primară, unde cuvântează despre „Rolul școlii și înfrățirea dintre biserică și școală”. După masa dela p. Dr. Stupineanu, s'a luat, în trăsuri, drumul spre

Sermășel. Lumea, cu mic cu mare, în calea arhierelui. Nu mai văzuseră așa ceva, în satul lor nici bătrânii, dar mi-te cei mai tineri, învățătorul Victor Frățilă și preotul local, p. Gavril Hîntea, talmăcesc, emoționați, simțimintele lor și ale poporenilor. Dar lasă și cuvântul p. Mitropolit, atât la porțile de triumf, cât și în biserică (aici despre „Iubirea față de părinți și partea părinților în creșterea copiilor”) a străbătut măduvele și răunchii. Sfârșindu-se vizita canonică la Sermășel, s'a pornit de sârg spre

Delureni (mai de mult: Uilacul de Câmpie). În drum însă cele două automobile, puse la dispoziția p. Mitropolit de P. S. Iuliu al Clujului, caută să facă, până la destinație, încă trei popasuri. Și anume: 1) în Dâmbu, unde înaltul Ierarh blăjan e întâmpinat de p. T.

Sermășanu, cu popor credincios și copii de școală ce cântă un splendid „Tatăl Nostru”; 2) în Silvașul de Câmpie, cu poartă de triumf și popor în haine de sărbătoare cu p. N. Racovișan în frunte; 3) și în Șopteriu, cu călărești poartă de triumf, mulțime de popor, în frunte cu p. Dion. Decel, protop. tractual, încunjurat de preoții: Chibulcuteanu, Stanislav, Hossu, Lungu, Ciacian, Damian, Boca și Brinzeu. Cuvântul de bineventare îl rostește p. protopop Decel, cărula-l răspunde (ca și la Dâmbu și Silvaș) arhierul omagiat.

La Delureni însuflețire de nedescris. Încă la prima poartă de triumf dela 2 Km. depărtare de sat, urmașul apostolilor e întâmpinat cu urale frenetice de mulțimea din sat și din împrejurimi. În numele tuturor vorbește p. Aron Ignat și primarul local, apoi după răspunsul vladicesc, cei 60 călărești și mulțimea poporului, dimpreună cu oaspeții așteptați și aclamați, se îndreaptă spre parohie. La vechea biserică înaltul Ierarh e primit de p. Augustin Chifor, preotul local. Se începe numai decât inseratul, ca să se treacă apoi la rândul sfințirii bisericii. I. P. S. Mitropolit slujește în sobor de 8 preoți, cu 2 diaconi.

Seara, după cină, arhierul și sulta pleacă la Millașul învecinat, unde a fost așteptat cu o poartă de triumf feeric luminată și cu cuvintele de bun venit a dd. Caernatony, secr. comunal; Goșa, inv. dir. și p. Teofil Hossu, în a cărui casă a fost găzduit ilustrul oaspe până a doua zi dimineața, când s'a reîntors la Delureni pentru continuarea târnosirii bisericii, la care a fost dus în procesiune.

Sf. slujbă arhierescă s'a început la orele 9, într-o mare de capete (au fost de față cel puțin 6000 de inși). Firește că a fost cu neputință să între toți în noua biserică. Cei mai mulți au ascultat de afară. La sfârșitul sf. liturghii și după cuminecarea alor 150 de credincioși, p. Mitropolit a aflat de bine și-și țină cuvântul arhieresc sub cerul liber. Luminoasele învățături despre „Cinstirea Casei

Domnului” mille de dreptmăritori le-au ascultat cu adâncă pietate și reculegere.

Terminându-se sf. slujbă, la care răspunsurile le-a dat corul din Teaca, au urmat obicinuitele recepții, apoi prânzul cu vre-o 150 invitați. La masă au tostat: p. Mitropolit; p. D. Decel, V. Pop, Chibulcuteanu, Racovișan și dd. Porubschi actual prefect județean; Vescan, f. prefect și d. Dandea, primarul T. Mureșului. — La orele 5 d. m. Vladicul Blajului și sulta au plecat spre reședință, lăsând după sine pe tot drumul parcurs amintirea neștersă a unor clipe de întremare sufletească și sfinte învățături de mântuire.

N. Drumeșu

Să nu-i uităm nici pe aceștia! Prăznuim, an de an, de Înălțarea Domnului, cu venerația cuvenită, eroii neamului, gândindu-ne îndeosebi la cei căzuți pentru întregirea neamului. Cuvincios și creștinesc lucru este însă să cuprindem în cea mai largă dragoste românească și pe aceia cari, scăpând din armata austro-ungară, ori chiar și fără să fi fost în această armată, s'au organizat de bunăvoie, pe pământul aliaților, în cete de luptători pentru realizarea idealului național. Așa cum știm că au făcut voluntarii ardeleni în Rusia, Franța, Italia și îndepărtata Americă. Lumea grăbită de azi cam uită acest gest eroic. De aceea caută să-l reamintim cu îndreptățită mândrie.

Organizațiile de voluntari români ardeleni din Siberia se formează înainte de încheierea Rusiei țariste și de prăpădul bolșevic. Cu instalarea la putere a regimului roșu însă masele de prizonieri austro-maghiarogermani au trecut în rândurile celor dela putere, atacând legiunile române pe titlu c'ar fi antibolșevice. Cum au și fost apoi, dovedindu-se strașnici apărători ai punctelor ce luaseră în apărare. Așa au apărut eroic, în 1918, linia ferată siberiană, împotriva roșilor, pe o distanță de peste 1000 Km. Aveam trei centre: la Cellabinsk, Irkutsk și Vladivostok, cu un Co-

Banderiul de 100 călărești, care l-a așteptat pe Nunțul Apostolic la marginea orașului Sighet a fost numai preludiul primirii solemne ce l-s'a pregătit în oraș, aproape de biserică vicarială română. La arcul de triumf ce l-s'a ridicat aici așteptau, în frunte cu primarul, întreg consiliul comunal și capii tuturor autorităților civile, președintele eparhial al AGRU-lui, elevii tuturor școlilor române și o imensă mulțime de cetățeni. Salutat de primar și vice-primar, iar mai apoi în ușa bisericii de vicarul Maramureșului, Excelența Sa răspunde tuturor, înviorând inimi și suflete și aducând tuturor pace și mângăiere. Au urmat apoi, în aceleași condițiuni de impresionantă înălțare sufletească, vizitele la biserică greco-catolică ruteană, la biserică latină, la spitalul de stat, unde serviciul de infirmiere e ținut de maice catolice, și la școlile acestora, pentruca ele să încheie cu binecuvântarea ce Mons. Cassulo a crezut că trebuie să dea Casei „Astrei” maramureșene, în care se adăpostește Tipografia și biblioteca acesteia, precum și birourile AGRU-lui.

După masa comună — oferită de autoritățile județene, la care a participat tot ce are Sighetul mai ales — s'a mai vizitat capela și internatul liceului de fete, de unde s'a plecat, cu alese și bogate mângăieri, peste Huta, spre mănăstirea Bixadului. În drum Excelența Sa Nunțul a fost primit, cu aceeași dragoste, la care a continuat să răspundă tot românește, în parohiile Sarasău, Câmpulung la Tisa (aici este parohie ruteană și latină) Săpânța, Certeze și Bixad, a căror credincioși nu știau cum să-și arate mai grăitor bucuria ce-o simt pentru norocul de-a fi putut avea, măcar pe

câteva clipe, în mijlocul lor pe trimisul Sf. Părinte al Romei.

Sosirea la Mănăstirea Bixad se face sara târziu, pe la orele 22, dar lumina electrică ce se vede, de pe înălțime, în toată „Țara-Oașului” și clopotele cari sunau în noapte a bucurie, au trezit desigur în sute și mii de suflete din satele învecinate sentimente de mare mângăiere și adâncă mulțumire că Reprezentantul Papii își ia osteneala de-a vizita și Mănăstirea bătrână a umililor călugări dela Bixad, o vrednică răsplătă pentru ostenele și jertfele mari și aproape negrăite ce se depun din partea lor pentru binele și prosperarea bisericii Domnului. La cuvântul de bun sosit al p. egumen, care l-a primit în fruntea întregii familii călugărești, Binecuvântarea Excelenței Sale Nunțului a mers în direcția acestor ostenele, cu urarea de-a se putea urma cu tot mai înverdate rezultate activitatea de până acum.

A fost o zi grea, dar bogată în momente mângăitoare, cari — după însași vorba Mons. Cassulo către Episcopul ce l-a însoțit pe tot drumul și a cărui reședință a putut fi atinsă din nou abia după miezul nopții — au compensat din plin și chiar îndesat toate neajunsurile împreunate cu aceste ostenele.

Însoțit de Episcopul diecezan — care l-a petrecut până la Seini — și de vicarul Episcopiei latine din Satu-Mare, venit în calea sa până la Bala-Mare, Excelența Sa Nunțul Apostolic a părăsit orașul de reședință al Eparhiei Maramureșului Marți, în 1 Iunie c., spre a continua apostolatul sfânt în Eparhia română-unită de Oradea. În drum Excelența Sa Nun-

țul a fost întâmpinat și aici, cu multă și adevărată dragoste, de credincioșii și preoții din parohiile Tăuși-Măgheraș, Cicârlău, Ilba, Seini, Iojlb și Botiz, manifestând pretutindeni devotament și alipire sinceră față de Trimisul Sf. Părinte al Romei eterne.

După orele 13 s'a ajuns la Satu-Mare, unde Excelența Sa a fost primit, cu toate onorurile de titularul Eparhiei latine aequieprincipaliter unite de Satu-Mare și Oradea, în a cărui reședință s'au prezintat apoi, pentru a-i prezinta urări de bun sosit reprezentanții autorităților culturale și administrative din localitate.

De încheiere mai amintim — fiindcă ține de vizitarea Eparhiei Maramureșului — că după masă Excelența Sa Nunțul Apostolic a vizitat biserică gr. catolică română și pe cea ruteană din Satu-Mare, împărțind și pe credincioșii acestora de Binecuvântarea apostolică.

Aceste 3 zile de osteneală și muncă în adevăr apostolică, pe care Mons. A. Cassulo a binevoit s'o pună în serviciul Eparhiei Maramureșului, au însemnat pentru ea zile din cele mai bogate în revărsarea de binecuvântări și de daruri cerești. Neuitate pentru totdeauna, ele vor ajuta în cea mai deplină măsură la progresul tot mai accentuat al acestei tinere Eparhii. (Coresp.)

Întâlnire colegială. În cadrul serbărilor bicentenary ce se vor ține la Blaj în ziua de 24 Iunie 1937, invit cu dragoste frățească la o simplă întâlnire colegială pe toți absolvenții Liceului dela Blaj din anul 1891 și tot atunci pe absolvenții Academiei Teologice din anul 1895. Locul de revedere va fi grădina Seminarului Teologic, la 24 Iunie ora 8 dimineața. Brașov, la 1 Iunie 1937. Mihail Hodărnău, protopop.

mitet Național în care Volcu Nișescu era președinte, N. Nedelcu șef al secției militare, Corneliu Valda secretar și Simeon Gocan șef al secției financiare. În adunarea aranjată de acest comitet la 29 Oct. 1918 la Cealabinsk, cu o lună înainte de Alba-Iulia, s'a proclamat ruperea Ardealului de Ungaria. Luptătorii erau din Ardeal 2130; din Bucovina 160; din Basarabia 7; din Vechiul Regat 24. Pe județe, din Ardeal și Banat: Alba 140; Arad 180; Bihor 92; Bistrița 64; Brașov 29; Cenad 13; Cluj 10; Cojocna 116; Făgăraș 54; Hunedoara 78; Maramureș 75; Turda 58; Sălaj 100; Sătmăr 85; Sibiu 76; Someș 130; Mureș 53; Târnava Mică 66; Târnava-Mare 53; Trei-Scaune 20; Turda-Arieș 128; Ugocea 6; Zalău 9; Caraș-Severin 229; Timiș 118; Torontal 50. Toți aceștia, cu frații lor din Bucovina, n'au primit armistițiul când li s'a cerut ci au continuat să lupte cu înverșunare și după „pacea” dela Buftea. („Curentul” 12. 6. 37).

În afară de legiunile de voluntari din Siberia se formează legiuni la fel și în Italia și Franța, animate de cuvântul de arhanghel al lui Vasile Lucaci, respectiv al poetului O. Goga și al altora. Și fiind vorba de Franța trebuie să remarcăm că pe pământul acestei țări, alături de legiunile închegate de prizonieri români ce fuseseră purtați să lupte sub steagul austro-maghiar, au activat și voluntarii români din Statele-Unite, în număr de 3200—3500. Cel dintâiu grup al acestora s'a imbarcat în 24 Mai 1917, ca să lupte în Franța. Despre „Voluntarii Români din America” a scris, de altfel, deunăzi, tânărul publicist Ilie I. Pârvu, o broșură cu interesante amănunte lămuritoare.

De sărbătoarea restaurației au fost decorați o seamă de foști voluntari. Mulți însă dintre ei își dorm somnul dreptilor, având răsplata vredniciei lor acolo, unde nici o umbră nu o mai întunecă. Fie-le memoria binecuvântată și lauda una și nedespărțită de a tuturor eroilor neamului nostru! (R. Negru).

Știri mărunte

Conferință episcopescă. Ieri, 11 Iunie, s'a ținut la reședința mitropolită din Blaj o consfătuire a înalților noștri arhieri, prezenți toți în persoană, cu excepția P. S. Valeriu al Orăștii care, împiedecat, și-a trimis un reprezentant. S'a discutat chestiunea trecerii preoștii la fondul de pensie al Statului, precum și alte probleme importante, de actualitate.

Personale. Preaven. nostru Ordinariat arhiepiscopesc a făcut mai nou următoarele numiri în sânul clerului arhidiecezan: Ieronim Nobil din Coroiu la Pelișor; Vasile Mureșanu din Copăceni la Turda III; Gheorghe Todoran din Merești la Șeica Mică; Traian Pop din Sântioana la Intregalde; neoconvertul Ioachim Apahidean la Proștea Mică, iar pâr. Ioan Cerghizan din Sălcud a fost promovată paroh.

Mult pot puțin buni împreună. Despre acest adevăr avem prilejul să ne convingem deseori în lumea credincioșilor noștri. Și îndeosebi Reuniunile religioase de femei arată rezultate admirabile ale muncii și jertfelniciei colective. Cum s'a vădit Dumineca trecută și la Crăiești (Craifalău) unde pâr. Dumitru Neda, redactorul nostru, dimpreună cu pâr. Platon din Cornești și pâr. Stanciu, preotul local, au făcut binecuvântarea bisericii parohiale, în bucuria slântă a întregii parohii. Partea leului în crearea sumelor necesare pentru zugrăvirea interiorului și văruierea exteriorului bisericii acesteia curățele ca un pahar o are Reuniunea Femeilor din loc, de sub conducerea dnei Stanciu, soția pâr. Stanciu.

Activitate marianistă. Reuniunea „Sf. Maria” din Oradea și-a ținut Dumineca trecută adunarea generală. În afară de un numeros public intelectual a participat la această adunare și P. S. Dr. Valeriu Tr. Frențiu, episcopul orădan. Din raportul dnei Livia Iluț s'a aflat că anul trecut această reuniune a desvoltat, prin secțiile sale de binefacere, o activitate dintre cele mai binecuvântate și mai rodnice. Daniile acestor secții (ghete, paltoane, rochițe, ciorapi, etc.), evaluate în bani dau respectabila sumă de 38807 Lei.

Locale. Dumineca viitoare, de praznicul Pogoririi Sf. Spirit va predica în catedrală I. P. S. Sa Dr. Alexandru Nicolescu, arhiepiscop și mitropolit.

— În vederea serbării restaurației de Marți, (8 Iunie), în Blaj, s'a făcut Luni seara o retragere cu torțe, pe străzile principale ale orașului. Marți apoi, după un solemn Tedeum la catedrală pontificiat de Il. Sa Iacob Popa, prepozit-vicar general, în sobor de preoți, fiind prezentă școlăriimea și autoritățile locale, bisericești, școlare, administrative și militare, a urmat un bogat program străjeresc și defilări pe stadionul de pe Câmpia Libertății. După masă s'a ținut în Palatul Cultural un drăguț festival artistic, cu puncte de cântece corale, declamări și dansuri, executate, separat, de elevi și eleve dela toate școlile locale. Seara târziu a avut loc, pe Câmpia Libertății, serbarea focului, de care mult s'ar bucura orice conștiință ce mai are sensibilități creștine, dacă ar dispărea fără urmă.

— Joi, de praznicul Înălțării Domnului și de ziua Eroilor, s'a slujit în catedrală liturghie arhierescă la care a predicat însuși I. P. S. S. pâr. mitropolit. După aceea s'a făcut ieșirea, în procesiune solemnă, la cimitirul comunal unde s'a slujit un parastas pentru eroii neamului și s'au rostit mai multe cuvântări ocazionale (pâr. Gheorghe Dănilă, canonic; pâr. Dr. Nic. Lupu, prof. de teologie; d. Căp. T. Miclăuș și pâr. V. Popa, pr. ortodox).

Bucuria dela Proștea Mare. De praznicul Înălțării Domnului din acest an, care-i și Ziua Eroilor, Proștea Mare, parohia pâr. Todoran, a avut parte de bucurie mare foarte, Grație hărniciei și dărniciei membrilor Reuniunii Femeilor Unite din loc, cu dna Todoran, soția parohului, în frunte, s'au adunat, cu anii miile de Lei necesari pentru a se ridica un frumos monument comemorativ al eroilor noștri. Acest monument a fost binecuvântat acum Joi, la Ispas, de pâr. Dumitru Neda și de preotul local. La actul sfânt a asistat foarte multă lume, Români și străini. Cu acest prilej au rostit cuvântări ocazionale: pâr. Neda, d. inv. Bradu, dna inv. Tutelea, primarul satului și pâr. Todoran. Elevii de școală primară au participat și ei cu mai multe declamații și cântări, sub conducerea dnei inv. Tutelea. Romii, credincioși ai bisericii noastre, au ridicat fastul zilei cu fanfara la procesiunea pe străzi și cu un minunat cântec coral.

Telefonul „Unirii”

B. Cluj. Ispravă cu adevărat extraordinară. O scamatorie fără pereche. În nu mai puțin de 3 zile, averea fostei „universități săsești” a schimbat de două ori stăpân. Întâi s'a dat, prin lege formală, unei societăți culturale. Apoi prin decret societatea a fost desființată, pentru că toată averea să treacă sub dreapta chivernisire a mitropoliei Sibului. — Despre asta însă se va mai vorbi.

P. Reghin. Am căutat și am aflat. Și anume, în „Informația”, o nouă gazetă de un Leu, care apare la București. Are o serie întreagă de reportajii în chestiune. Le-am citit cu adâncă smerenie și ne-au cuprins fiori. Ce noroc extraordinar, neînchipuit, uluitor, stupefiant pentru nația noastră românească! Și ce dovezi supra-extra-firești pentru ortodoxia noastră dreptmăritoare! Așa ceva nu s'a mai pomenit, nici în cer, nici pe pământ, nici în cele de deșubt. S'ar părea absurd, idiot și stupid. Totuși n'avem ce face. Trebuie să credem și să ne închinăm. Fiindcă evenimentul minunat s'a petrecut, nu la Cluj ori la Sibiu — în acest caz nu s'ar mai putea discuta — ci deadreptul și expres la... Maglavit. Aici

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

s'a întâmplat un lucru nemiintâmpnat. Închină-te și ascultă: S'a născut un nou Mesia! Care face minuni fără număr și fără seamăn. Poartă aureolă divină în jurul capului. (E fotografiat cu ea pe cap, în „Informația”). Până acum a și scos dintr'o femeie șapte draci, întregi și sănătoși! Și altele multe va mai face. Curg mulțime de valuri-valuri, la Maglavit, să vadă noua minune! — Veți întreba, de sigur, de atitudinea „Sfântului” și a „Mășului” asupra acestui nou miracol. Căci oricum, fără voia lor autoritățile nu pot admite noui minuni! — Să nu aveți nici o grijă. Totul e în cea mai perfectă ordine. Fiindcă „noul Mesia” nu este altcineva decât chiar adevăratul și propriul fiu plăpând al „Sfântului” însuși. Și anume acela care a venit pe lume după ce „Sfântul” și-a luat brevetul în toată regula dela toate autoritățile civile și bisericești. Nu poate fi vorba, prin urmare, de concurență nelegală. Așa ceva, firește, nu se admite. (Contrar Constituției, de altfel, în numele și temeiul căreia noi cerusem, la vreme, dreptul de liberă practicare a minunilor pentru toți taumaturgii dela stările din țară! Pentru care cerere a noastră, perfect logică și dreaptă, tare se aprinseseră de mânie monitoarele ortodoxe!) În acest caz însă totul rămâne în familie. În familia „sfântă”. De sigur, cu toată blagoslovenia „Telegrafului”, care va avea prilejul să conducă noui pelerinajii la Maglavit. Ne anuțăm și noi. A vedea pe Mesia, face cheltuială!

I. Sibiu. Felicități „Telegrafului”. S'a întrecut pe sine însuși! În... țigănie, firește. Ultimul număr e ținut în jargon mult mai vulgar decât cel din săptămâna trecută, pe care îl socotisem până acum record. Mare trebuie să fie furia Preacucernicilor. Și-au ieșit cu totul din sărite. Nu mai știu de bun simț și de cuviință. Nu văd că lumea privește cu dispreț răcăiala lor neputincioasă. Nu văd nici până'n satele din jurul Sibului. Ar afla în unele din ele biserici făcute de vlădici uniți, pe cari astăzi le stăpânesc ortodocșii. Nu se întreabă cum și de ce? „Telegraful” știe una și bună: biserica lui Brâncoveanu. etc. etc. — O fi înviat protopopul Borzea fie iertat? Din articolul „Telegrafului” s'ar părea că dal Numai el ar fi putut scrie lucruri atât de delicioase!

P. București. Se lucrează cu zor mare. Ultimele coale ale numărului special, pe care „Cultura Creștină” îl închină Blajului jubilar, sunt în tipar. Așa că participării la serbările din 24 Iunie vor putea lua ca amintire această publicație bogată; precum și noua lucrare, deosemeni sub tipar, a lui Al. Lupeanu! — Salutări!

Publicațiune

Se aduce la cunoștință celor interesați că Administrația Centrală Capitalară din Blaj, dă în antrepriză repararea radicală a morii pe râul Nitraj, proprietatea fundațiunea Șulufu ferma Vidrasău județului Târnava-Mică.

Informațiunile se dau la Administrația Centrală Capitalară Blaj, în orele de oficiu, unde se vor înainta și ofertele.

Blaj, la 12 Mai 1937.

(667) 2—3 Administrația Centrală Capitalară

Parohia gr. cat. română Chelița

No. 48—1937.

Publicare de licitație

Curatoratul parohiei gr. cat. Chelița (jud. Sălaj) va ține în ziua de 25 Iunie a. c. orele 15, licitație publică minuendă, cu oferte închise, în localul școlii primare din loc, pentru darea în întreprindere a edificării din nou a bisericii.

Garanța va fi de 6% din valoarea ofertei în numerar ori în efecte garantate de stat și se va depune deodată cu oferta.

Planul și condițiunile se pot consulta în orice zi la oficiul parohial.

Chelița, la 5 Iunie 1937.

Ioan Fehete
prim-curator

Teofil Pop
paroh

A v i z

Se aduce la cunoștință generală că la oficiul poștal Blaj se va ține pe ziua de 23 Iunie a. c., orele 10 dimineața, licitație publică, cu oferte închise și sigilate, pentru concesionarea antreprizei poștale Blaj — gara locală.

Amatorii sunt rugați a lua cunoștință de caetul de sarcini, care se poate vedea zilnic în cancelaria oficiului, între orele 8—12 și 15—18, unde se dau și oricare alte lămuriri asupra acestei concesii.

Odată cu oferta concurenții vor depune o garanție în numerar de 5% din cuantumul de subvenție pe timp de 2 ani.

Diriginte STANESCU